

Má farmaceutický laborant svoje miesto v lekárenskej starostlivosti?

Doc. RNDr. Silvia Szűcssová, CSc., mim. prof., je poverená vedením Katedry farmaceutických činností na Slovenskej zdravotníckej univerzite. Zaujímala nás jej názor na postavenie farmaceutického laboranta.

V súčasnosti tvorí dôležitú zložku lekárenskej starostlivosti už tým, že farmaceutický laborant so špecializáciou má oprávnenie vydávať lieky, ktorých výdaj nie je viazaný na lekársky predpis.

Budúcnosť? Pokiaľ bude mať štúdium na Stredných zdravotníckych školách takú úroveň ako voľakedy, kedy zo stredných škôl vychádzali dobre vzdelané farmaceutické laborantky, tak majú uplatnenie v lekárenstve. Ich možnosti na uplatnenie sú širšie. Počas štúdia získavajú aj vedomosti z laboratórnych disciplín a môžu pracovať aj v odboroch laboratórnej medicíny, na odd. klinickej bio-

Pani docentka Szűcssová (na fotografii vľavo) s Vierou Jeníkovou.

chémie, v toxikológii, vo výrobníach liečiv a v ďalších odboroch. V súčasnosti nemajú také zastúpenie v týchto odboroch.

Prácu v nich vyhľadávajú menej možno preto, že verejné lekárne sú pre nich zatiaľ finančne atraktívnejšie.

Farmaceutické laborantky prejavili záujem o veci verejné – veci, ktoré súvisia s výkonom ich profesie. Diskusia bola búrlivá, ale vecná.

Problémy o ktorých sa najviac hovorilo

- ➔ Členstvo je dobrovoľné, registrácia povinná. SKLAT podľa zákona vyberá od členov komory manipulačný poplatok vo výške 200 Sk a na základe vlastného rozhodnutia od nečlenov 2 000 Sk. Členovia SLS spolu s ďalšími členmi SKLAT vyjadrujú nespokojnosť s rozhodnutím komory diferencovať manipulačný poplatok pre členov a nečlenov.
- ➔ V niektorých lekárnach pracujú na miestach farmaceutických laborantiek nekvalifikovaní pracovníci – absolventi SZŠ, chemické laborantky, absolventky škôl s maturitou so všeobecným vzdelaním. Zamestnávateľia porušujú zákon. Má komora právo vstúpiť do lekárne a kontrolovať zamestnávateľa, či na mieste farmaceutického laboranta pracuje pracovník s požadovaným vzdelaním?
- ➔ Umožňuje im to aj to, že veľa lekární utlmilo magistraliter prípravu a prácu v laboratóriu nahrádzajú iné neodborné činnosti.
- ➔ V nadstavbovom štúdiu popri zamestnaní získa farmaceutický laborant vzdelanie za 2 roky – nároky na odbornosť a zručnosti sa nedajú porovnávať so 4-ročným denným štúdiom. Kto preveruje zručnosti, ktoré absolvent tejto formy štúdia získa? Navyše vznik nadstavbového štúdia bol v minulosti iniciovaný snahou dať priestor získať odborné vzdelanie pracovníkom lekárne, ktorí v nej pracovali 5 – 10 rokov na pozícii farmaceutického laboranta bez vzdelania. V súčasnosti absolventi iných odborov prichádzajú jednoduchým spôsobom ku kvalifikácii farmaceutického laboranta. Dôvod vzniku tohto štúdia v súčasnosti už neexistuje.
- ➔ Na východe boli prepúšťané farmaceutické laborantky najmä z nemocničných lekární a nového zamestnávateľa pri voľbe koho si ponechať a koho prepustiť nezaujímalo, či je farmaceutická laborantka registrovaná, koľko kreditov získala v rámci sústavného vzdelávania.

Počas dvoch dní odznelo 17 odborných prednášok a účastníci konferencie si ich môžu pripomenúť, pretože každý účastník na záver vzdelávacieho podujatia dostal Zborník abstraktov, ktorý organizátori konferencie každoročne pripravujú v spolupráci s prednášateľmi.

Na záver konferencie prijali účastníci konferencie uznesenie:

- ➔ Skvalitniť informovanosť farmaceutických laborantiek o konaní akcií sústavného vzdelávania.
- ➔ Iniciovať zmenu školského zákona a to za účelom udržania vysokej kvality vzdelávania. Dôvod: Aby nadstavbová forma štúdia v odbore farmaceutický laborant na SZŠ nebola realizovaná na úkor denného štúdia a rovnocenná.
- ➔ Iniciovať rokovanie so vzdelávacími inštitúciami o samostatnom sústavnom vzdelávacom programe určenom pre farmaceutické laborantky.
- ➔ Iniciovať v spolupráci s farmaceutmi samosprávnymi krajov, ŠÚKL cieľené kontroly na personálne obsadenie pozície farmaceutického laboranta kvalifikovaným pracovníkom na pracoviskách nemocničných, verejných lekární a ich filiállok, vo výdajniach zdravotníckych pomôcok a v sieťových lekárnach v čase dennej a pohotovostnej prevádzky.

XXXII. slovenská konferencia farmaceutických laborantov bude opäť v Poprade. Tak ako vždy v októbri, tentoraz 2. – 3. októbra 2009.

www.sslaaz.sk